

RESUMÉ: Social-etisk arbejde i sognene i Københavns Stift

Social-etisk udvalg i Københavns Stift har i 2020 undersøgt det social-etiske arbejde ved stiftets sognekirker. Formålet var at kortlægge og synliggøre det aktuelle social-etiske arbejde. Samtidig bidrager undersøgelsen til at kvalificere det fremadrettede arbejde til den sociale kontekst i stiftet.

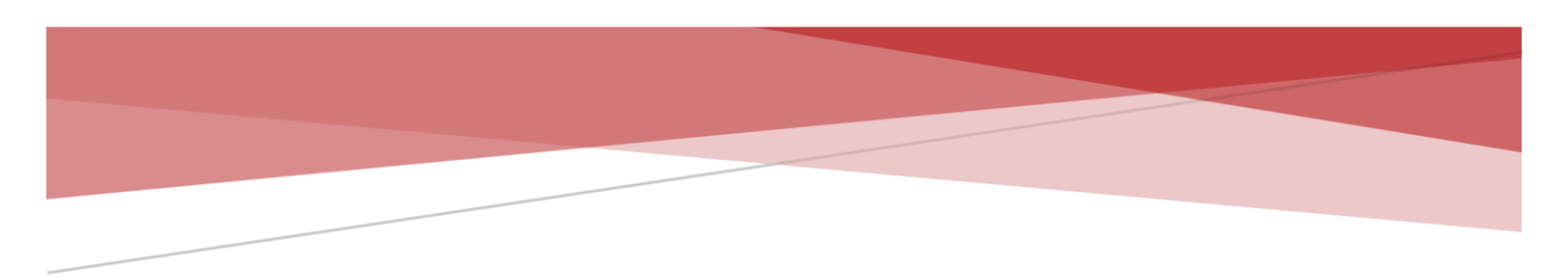
Det social-etiske arbejde forstås i undersøgelsen som sognekirkernes indsats for at afhjælpe påtrængende sociale problemer for udsatte grupper, f.eks. hjælp til hjemløse, hjælp til enlige forsørgere, social rådgivning samt at tale udsattes sag i den offentlige debat.

Undersøgelsen viser, at de mest udbredte faste indsatser i sognene er julehjælp og ældremøder. De mest udbredte løbende indsatser er hjemmebesøg, akut kontant nødhjælp og samtaler med psykisk syge eller misbrugere. Færre sogne er engagerede i væresteder og i hjælp til hjemløse.

Det er tydeligt, at et stigende antal borgere kæmper med komplekse problemstillinger som hjemløshed og børnefattigdom, som kan være tunge at løfte for en enkelt sognekirke. Alligevel er det samlede billede, at det social-etiske arbejde er præget af initiativ og idérigdom.

Sognekirkerne planlægger ikke altid deres social-etiske indsatser ud fra den demografiske profil, som sognets befolkning har. Sogne med mange borgere i almene boliger og mange borgere med ikke-vestlig baggrund generelt flere indsatser. Indsatserne følger altså ikke medlemsprocenten.

Ofte er indsatser sat i gang af enkeltpersoner eller grupper af frivillige med opbakning fra menighedsrådet. Dermed er de ikke bredt forankret i rådet eller en medarbejdergruppe. Det indebærer en risiko for, at den enkelte indsats stopper med ildsjælene.

Flere menighedsråd og kirkeråd vil gerne nå flere grupper af udsatte, men har prioriteret andre opgaver og mangler frivillige.

Samtidig er der en tydelig sammenhæng mellem vision og indsatser. I sogne, hvor menighedsrådet har en formuleret vision for kirkens arbejde, er der generelt et højere samlet niveau af social-etiske indsatser. Det gælder både de faste, de løbende og engagementet i den offentlige debat. Ofte har de sogne også flere frivillige.

Antallet af præster og kirkekulturmedarbejdere har også betydning for det social-etiske arbejdes omfang og for antallet af frivillige, som igen har betydning for det social-etiske arbejde.

Til sidst viser undersøgelsen, at der tilsyneladende er et fælles behov for hjælp og støtte fra stiftet til at rekruttere og fastholde frivillige. Ligeledes viser den et uudnyttet potentiale for flere samarbejder mellem sogne/provstier, med folkekirkelige organisationer og med kommunerne.

Undersøgelsen bygger på resultaterne af en spørgeskemaundersøgelse, som blev besvaret af 56 (67 procent) af sogne/pastorater i stiftet, samt på viden fra temadrøftelser på menighedsrådsmøder i 36 sogne/pastorater og syv kirkeråd. Alle provstier er repræsenteret i både spørgeskemaundersøgelsen og i temadrøftelserne.

Karen Marie Leth-Nissen, cand. theol., ph.d. har gennemført undersøgelsen under Center for Kirkeforskning, Teologisk Fakultet, KU.

